

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

ПОГОДЖЕНО

Начальник управління
освіти та науки МОЗ України
професор

_____ О. П. Волосовець
" ___ " _____

ПОГОДЖЕНО

Директор
Медичного інституту СумДУ
професор

_____ В. Е. Маркевич
" ___ " _____

ПОГОДЖЕНО

Інститут інноваційних технологій і
змісту освіти МОН України

_____ К. М. Левківський
" ___ " _____

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації лікарів на курсах тематичного удосконалення
«ВИБРАНІ ПИТАННЯ ПАНКРЕАТОЛОГІЇ, КОЛОПРОКТОЛОГІЇ ТА
СУДИННОЇ ХІРУРГІЇ»
за напрямом підготовки 1101 «Медицина»**

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання	Кількість годин			Разом
	Лекції	Семінари	Практичні заняття	
Очна	20	110	26	156

Затверджено на засіданні
Вченої ради СумДУ « ___ » _____ 2010 року
протокол №

Ректор _____ А.В. Васильєв

Суми 2010

1 ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ДИСЦИПЛІНИ

ЦІЛІ ДИСЦИПЛІНИ: метою тематичного циклу є поглиблення знань з питань етіології, патогенезу, клініки, діагностики захворювань підшлункової залози, прямої і ободової кишок, захворювань і травматичних пошкоджень магістральних судин.

ЗАДАЧІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ: підвищення професійної підготовки загального лікаря-хірурга з діагностики, лікування та профілактики основних захворювань та травматичних пошкоджень підшлункової залози, прямої і ободової кишок, магістральних судин.

По закінченню циклу вдосконалення лікар-хірург повинен знати:

- сучасний стан хірургії підшлункової залози, колопроктології та судинної хірургії в Україні (статистичні дані);
- основи клінічної анатомії і фізіології підшлункової залози, прямої і ободової кишок, магістральних судин;
- етіопатогенез основних захворювань і травм підшлункової залози;
- етіопатогенез найбільш поширених захворювань і травм прямої і ободової кишок;
- етіологію і патогенез облітеруючих захворювань і травм магістральних судин;
- клініку діагностику і лікування гострого і хронічного панкреатиту, доброякісних пухлин і пошкоджень підшлункової залози;
- клініку, діагностику і лікування неспецифічних уражень товстої кишки та їх ускладнень, травматичних пошкоджень прямої і ободової кишок;
- клініку, діагностику і лікування obtураційної кишкової непрохідності;
- основні питання невідкладної „малої” проктології в ургентній хірургії;
- сучасні аспекти реконструктивних операцій на товстій кишці;
- клініко-анатомічне обґрунтування доступів до магістральних судин верхніх і нижніх кінцівок;
- сучасні погляди на етіологію, патогенез варикозної хвороби, облітеруючих захворювань та травматичних пошкоджень судин;
- клініку, діагностику і сучасні напрями лікування хворих на патологію судин.
- методи профілактики основних захворювань підшлункової залози, прямої і ободової кишок та судин

ПЕРЕЛІК

навичок і вмінь лікарів-хірургів після проходження тематичного удосконалення в залежності від кваліфікаційної категорії.

I. Лікар-хірург другої кваліфікаційної категорії повинен вміти виконувати операції і маніпуляції:

1. Первинну хірургічну обробку рани.
2. Термінову лапаротомію, ушивання ран товстої кишки.
3. Накладення колостоми.
4. Розкриття гнійників: абсцесів, флегмон, парапроктитів

5. Висікання дермоїдних кіст промежини
6. Дренування черевної порожнини при панкреатитах.
7. Лапароскопічна санація і дренування черевної порожнини при гострих панкреатитах
8. Венесекцію, венепункцію
9. Зупинку кровотечі при пошкодженні магістральних судин.
10. Некректомію різних сегментів

II. Лікар-хірург **першої** кваліфікаційної категорії повинен вміти виконувати операції і маніпуляції зазначені вище, а також:

1. Резекції товстої кишки.
2. Пункція кист підшлункової залози (ПЗ) та парапанкреатичної зони під конт ролям УЗД
3. Марсупіалізація кіст підшлункової залози
4. Венектомію

III. Лікар-хірург **вищої** кваліфікаційної категорії повинен виконувати операції; відмічені в п.п. I і II, а також:

1. Закриття раніше накладених ілео- і колостом.
2. Реконструктивно-відновлювальні операції у хворих з раніше накладеними колостомами.
3. Виконання оперативних втручань на підшлунковій залозі або окремих її етапів (парціальна резекція ПЗ по Фрею, сегментарна резекція ПЗ по Бегеру, поздовжня панкреатоеюномтомія, цистоеюностомія, цистогастростомія, дистальна резекція, субтотальна резекція, панкреатодуоденальна резекція).
4. Накладання атравматичного судинного шва

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
циклу тематичного удосконалення:
" ВИБРАНІ ПИТАННЯ ПАНКРЕАТОЛОГІЇ,
КОЛОПРОКТОЛОГІЇ ТА СУДИННОЇ ХІРУРГІЇ "

№ п/п	Найменування розділу	Кількість годин			
		Лекції	Практичні заняття.	Семінари	Разом
1. Панкреатологія					
1.	Клінічна анатомія і фізіологія підшлункової залози. Методи дослідження підшлункової залози	2	4	-	6
2.	Гострий панкреатит	2	8	4	14
4	Хронічний панкреатит. Кісти і нориці підшлункової залози	2	4	2	8
5.	Пошкодження підшлункової залози	2	4	4	10

6.	Доброякісні пухлини підшлункової залози	2	4	2	8
7	ЗАЛПК (комп'ютерне тестування)		2		2
ВСЬОГО:		10	26	12	48
2. Колопроктологія					
8.	Клінічна анатомія і фізіологія ободової і прямої кишок. Семіотика та діагностика захворювань.		4	4	8
9.	Неспецифічні та дифузні ураження товстої кишки	2	4	-	6
10.	Ускладнення дифузних уражень товстої кишки		8	-	8
11.	Нориці товстої кишки. Колостоми. Методи реабілітації стомованих хворих		8	4	12
12.	Обтураційна товстокишкова непрохідність		8		8
13.	Травматичні пошкодження прямої і ободової кишок	2	4		6
14.	Невідкладна „мала” проктологія в ургентній хірургії.		8		8
15.	Реконструктивні втручання на товстій кишці	2	8		10
16.	ЗАЛПК (комп'ютерне тестування)		2		2
ВСЬОГО:		6	54	8	68
3. Судинна хірургія					
17.	Клініко-анатомічне обґрунтування доступів до магістральних судин верхніх і нижніх кінцівок	-	4		4
18.	Варикозна хвороба	2	8	2	12
19.	Облітеруючі захворювання судин нижніх кінцівок	-	8		8
20.	Травматичні пошкодження судин	2	4	2	8
21.	„Діабетична стопа”		4	2	6
22.	ЗАЛПК (комп'ютерне тестування)		2		2
Всього		4	30	6	40
Разом за цикл		20	110	26	156

1.1. Лекційний курс

Курс лекцій читають завідувач кафедри і доценти. В лекціях висвітлюються сучасні погляди на етіопатогенез найбільш поширених захворювань підшлункової залози, прямої і ободової кишок та судин, особливості клініки, сучасних методів діагностики, консервативних та оперативних методів лікування хворих на дану патологію.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ
для курсантів-хірургів циклу “ ВИБРАНІ ПИТАННЯ ПАНКРЕАТОЛОГІЇ,
КОЛОПРОКТОЛОГІЇ ТА СУДИННОЇ ХІРУРГІЇ ”

№	Тема лекції	Кількість годин
1	Клінічна анатомія і фізіологія підшлункової залози. Методи дослідження підшлункової залози	2
2	Гострий панкреатит.	2
3	Хронічний панкреатит. Кісти і нориці підшлункової залози	2
4	Пошкодження підшлункової залози	2
5	Доброякісні пухлини підшлункової залози	2
6	Неспецифічні та дифузні ураження товстої кишки	2
7	Травматичні пошкодження прямої і ободової кишок	2
8	Реконструктивні втручання на товстій кишці	2
9	Варикозна хвороба	2
10	Травматичні пошкодження судин	2
Всього		20

1.2 Практичні та семінарські заняття лікарів проводяться на базі міської клінічної лікарні №5.

Лікарі працюють як ординатори хірургічних відділень, призначають необхідні діагностичні обстеження і патогенетично обґрунтоване лікування, та заповнюють необхідну медичну документацію. Крім того, курсанти приймають участь у семінарських заняттях, професорських та доцентських обходах, клінічних розборах, відвідують засідання обласного наукового товариства хірургів.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Гострий панкреатит	4
2	Хронічний панкреатит. Кісти і нориці підшлункової залози	2
3	Пошкодження підшлункової залози	4
4	Доброякісні пухлини підшлункової залози	2
5	Клінічна анатомія і фізіологія ободової і	4

	прямої кишок.	
6	Нориці товстої кишки. Колостоми. Методи реабілітації стомованих хворих	4
7	Варикозна хвороба	2
8	Травматичні пошкодження судин	2
9	„Діабетична стопа”	2
ВСЬОГО		26

1.3 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН практичних занять

№п /п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи дослідження підшлункової залози	4
2	Гострий панкреатит	8
3	Хронічний панкреатит.	4
4	Пошкодження підшлункової залози	4
5	Доброякісні пухлини підшлункової залози	4
6	Методи дослідження ободової і прямої кишок.	4
7	Неспецифічні та дифузні ураження товстої кишки	4
8	Ускладнення дифузних уражень товстої кишки	8
9	Нориці товстої кишки. Колостоми. Відновлювальні і реконструктивні операції. Методи реабілітації стомованих хворих	8
10	Обтураційна товстокишкова непрохідність	8
11	Травматичні пошкодження прямої і ободової кишок	4
12	Невідкладна „мала” проктологія в ургентній хірургії.	8
13	Оперативні втручання на товстій і прямій кишці	8
14	Спеціальні методи дослідження патології судин	4
15	Варикозна хвороба	8
16	Облітеруючі захворювання судин нижніх кінцівок	8
17	Травматичні пошкодження судин	4
18	„Діабетична стопа”	4
	Заліки	6
ВСЬОГО		110

2 Методика контролю

Контроль успішності здійснюється шляхом співбесіди на семінарських та практичних заняттях.

Після закінчення тематичного курсу удосконалення проводиться комп'ютерне тестування, залік в усній формі. Результуюча оцінка складається з оцінки комп'ютерного тестування та усної співбесіди.

ПЕРЕЛІК ДЕМОНСТРАЦІЙ

1. Діагностична і лікувальна фіброгастроскопія.
2. Діагностична лапароскопія.
3. Лапароспічні методи санації і дренивання черевної порожнини при гострому панкреатиті.
4. Рентгенологічні дослідження підшлункової залози, холангіографія, черезшкірна, черезпечінкова холангіографія, інтраопераційна холангіопанкреатографія та інш.
5. Демонстрація і розшифровка комп'ютерних томограм підшлункової залози
6. Термінова інтраопераційна біопсія.
7. Мультимедійна демонстрація блоку „Хірургічна панкреатологія”
8. Мультимедійна демонстрація блоку „Хірургічна колопроктологія”
9. Показові операції на прямій і ободовій кишці
10. Показові операції на судинах

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

№ п/п	Назва	Наявність примірників	Вид
ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА			
1	Л.Я. Ковальчук та ін. "Шпитальна хірургія".- Тернопіль. 1999	93	підручник
2	Хирургические болезни по ред. акад. РАМН М.И. Кузина. 2-е издание. - М.: Медицина. 1995.	295	підручник
ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА			
1	Мильков Б.О. «Хирургические манипуляции», Киев, Высшая школа, 1985.	132	посібник
2	Янгсон Р.М. «Хирургия: подробное описание 73 операций, наиболее часто выполняемых врачом-хирургом», Минск, 1998.	1	посібник

Монографії

1. Бойко В.В., Криворучко И. А., Шевченко Р.С. и др. Острый панкреатит: Патофизиология и лечение. – Харьков: Торнадо.2002.-288с.
2. Закржевский Е.Б. Функциональная диагностика заболеваний поджелудочной железы. – Л.: Медгиз,1961. – 167.
3. Дегтярева И.И. Панкреатит. К. Здоровье. 1992. – 166 с.
4. Лупальцов В.И. Острый послеоперационные панкреатит. К.Здоровье. 1983. – 136 с.

5. Шалимов А.А. Атлас операций на печени желчных путях, поджелудочной железе, кишечнике. М. Мед. 1979. – 367 с.
6. Данилов М. В., Федоров В.Л. Хирургия поджелудочной железы. М.,1995.
7. Крестин И.М. Острый живот: визуализационные методы диагностики, М.,2000.-352 с
8. Федоров В.Д. Хирургическая панкреатология. М., Медицина, 1997.
9. Соколов В.И. Хирургические заболевания поджелудочной железы. М., 1998,
10. Дуденко Г.И. Экстренная лапароскопия в неотложной хирургии. К., 1991.
11. Милонов О.Б. Послеоперационные осложнения в абдоминальной хирургии. М, 1990,
12. Долинин В.А., Лебедев Л.В., Перегудов М.Г. Техника хирургических операций на сосудах.- СПб.: Гиппократ, 1996.
13. Сердечно-сосудистая хирургия . Руководство под ред. В.И. Бураковского, Л.А. Бокерия, М., Медицина , 1989.
14. Звягинцева Т.Д., Шаргород И.И., Мирзоева Л.А. Хронический панкреатит.- Харьков., 2004.
15. Кулешов Е.В. Хирургические заболевания и сахарный диабет.- К.: Здоров'я, 1990.
16. Масляк В.М., Павловський М.П. та ін. Практична колопроктологія.- Львів: Світ, 1993.
17. Наружные и внутренние свищи в хирургической практике / Под ред. Э.Н. Ванцяна.- 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Медицина, 1990.- 224с.
18. Основы колопроктологии /Под ред. Воробьева Г.И./ - Ростов-на-Дону, Феникс, 2001.
19. Стручков В.И., Гостищев В.К., Стручков В.К. Хирургическая инфекция. Руководство для врачей.- М.: Медицина, 1991.

Робочу програму розроблено на кафедрі хірургії з дитячою хірургією та курсом онкології.

Укладач: доцент Л.Г. Кашенко.

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри хірургії з дитячою хірургією та курсом онкології,
протокол № 1 від "30"серпня 2010 р.

Зав. каф. проф. проф. В.В.Леонов

Навчальний план затверджено
на засіданні циклової методичної комісії з післядипломної медичної освіти,
протокол № _____ від _____ 2010р.

Голова П.І.Січненко